Lieta Nr.C30620613

CA-0397-15/10

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2015.gada 16.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese S.Sēbriņa,

tiesneši L.Pliča un J.Freimanis,

ar sekretāri A.Čugainovu,

tulci A.Blanari,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. C/, /pers. D/ (miris /miršanas datums/) un /pers. E/ prasībā pret Danske Bank AS filiāli Latvijā par īres tiesisko attiecību pastāvēšanu un nodibināšanu un nekustamā īpašuma īres maksas noteikšanu sakarā ar /pers. C/ un /pers. E/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 7.aprīļa spriedumu.

Civillietu tiesu kolēģija, noklausījusies tiesneses S.Sēbriņas ziņojumu, noskaidroja:

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 17.septembrī tiesā tika iesniegts /pers. C/ un /pers. D/ pārstāves /pers. E/, kas arī pati ir viena no prasītājiem, prasības pieteikums pret Danske Bank AS filiāli Latvijā par īres tiesisko attiecību pastāvēšanu un to nodibināšanas tiesiskumu, lūdzot tiesai atzīt, kas starp /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un Danske Bank AS filiāli Latvijā pastāv īres tiesiskās attiecības uz dzīvokļa īpašumu /adrese/, ar kadastra numuru /numurs A/.

[1.1] Prasītāji 2013.gada 28.augustā ir saņēmuši zvērināta tiesu izpildītāja Gintera Hmeļevska paziņojumu par atbildētāja ievešanu nekustamā īpašuma /adrese/, valdījumā 2013.gada 18.septembrī.

[1.2] Prasītāji norāda, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas spriedumu no parādnieka /pers. G/ par labu atbildētājam piedzīts parāds LVL 110681,78 apmērā, kā rezultātā tika vērsta piedziņa uz nekustamo īpašumu /adrese/. Par minētā nekustamā īpašuma ieguvēju kļuva atbildētājs un Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā saņemts lūgums par atbildētāja ievešanu nekustamā īpašuma valdījumā.

[1.3] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāji dzīvo nekustamajā īpašumā /adrese/, kopš 1981.gada, pamatojoties uz 1981.gada 13.augusta Jūrmalas pašvaldības lēmumu un noslēgto īres līgumu – 1997.gada 4.novembrī ar /pers. D/ noslēgts jauns beztermiņa dzīvokļa īres līgums. Savukārt ne parādnieks /pers. G/, ne arī viņa ģimenes locekļi nekad nav dzīvojuši nekustamajā īpašumā /adrese/. Tāpat arī prasītāji nav parādnieka /pers. G/ ģimenes locekļi.

[1.4] Prasītāji prasības pieteikumā norāda, ka /pers. C/, /pers. D/ un viņu meita /pers. H/ 1999.gada 20.septembrī noslēdza vienošanos, saskaņā ar kuru abi prasītāji atteicās no privatizācijas tiesībām par labu /pers. H/. Šajā sakarā minēta atsauce uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta pirmās daļas 4.punktu un 55.pantu, norādot, ka dzīvojamās mājas privatizācijas īpašnieka maiņa nevar būt par pamatu, lai īrnieku un viņu ģimenes locekļu izlikšanai.

[1.5] 2005.gada 29.septembrī /pers. H/ ar /pers. G/ noslēdza pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma /adrese/, atsavināšanu. Lai iegādātos minēto nekustamo īpašumu /pers. G/ tika izsniegts kredīts Danske Bank AS filiālē Latvijā (iepriekšējais nosaukums AS /Nosaukums A/), ieķīlājot nekustamo īpašumu /adrese/. Šajā sakarā prasītāji iesniedza tiesā prasību pret /pers. H/ un /pers. G/ par dzīvokļa lietošanas tiesību atzīšanu.

[1.6] Prasītāju ieskatā paziņojums par ievešanu nekustamā īpašuma valdījumā neattiecas uz prasītājiem, jo viņi nav subjekti Civilprocesa likuma 620.^{6} panta izpratnē. 2013.gada 3.septembrī prasītāji vērsās pie zvērināta tiesu izpildītāja Gintera Hmeļevska ar lūgumu neveikt izpildu darbību – neievest atbildētāju nekustamā īpašuma /adrese/, valdījumā. 2013.gada 9.septembrī prasītāji saņēma atbildi, ar kuru minētais lūgums noraidīts. Prasītāji uzskata, ka ievešana nekustamā īpašuma valdījumā neparedz īrnieku izlikšanu no dzīvojamās telpas. Savukārt zvērināts tiesu izpildītājs esot apliecinājis, ka ievešana nekustamā īpašuma valdījumā saistīta ar īrnieku izlikšanu. Šajā sakarā prasītāji atsaucas uz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 8.pantu, norādot, ka prasītāji likumīgi lieto dzīvojamo telpu /adrese/, kopš 1981.gada starp /pers. H/ un prasītājiem pastāv īres tiesiskās attiecības.

[2] 2013.gada 28.oktobrī tiesā iesniegts atbildētājas paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētāja prasību neatzīst pilnībā.

[2.1] Atbildētāja paskaidrojumā norāda, ka ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 7.jūnija lēmumu nostiprinātas nekustamā īpašuma /adrese/, īpašuma tiesības uz atbildētājas vārda, dzēšot visas zemesgrāmatā ierakstītās aizlieguma atzīmes un parāda saistības, kā arī nolemts ievest atbildētāju nekustamā īpašuma valdījumā.

[2.2] Atbildētāja atsaucas uz Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedumu, ar kuru izskatīta /pers. C/ un /pers. D/ prasība pret /pers. H/, /pers. G/, Danske Bank AS filiāli Latvijā, Jūrmalas Dzīvojamo māju privatizācijas komisiju, Jūrmalas pilsētas domi un AS „SEB banka" par vienošanās un dāvinājuma atsaukšanu, pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, īpašuma tiesību atzīšanu un nostiprinājuma dzēšanu zemesgrāmatā.

[2.3] Tāpat atbildētāja savā paskaidrojumā atsaucas uz likuma „Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta pirmās daļas 4.punktu un 42.panta otro daļu, norādot, ka 1999.gada 12.novembra pirkuma līgumā, kas noslēgts starp Jūrmalas pilsētas pašvaldību un /pers. H/, nav noteikts, ka /pers. H/ ir saistošs 1997.gada 4.novembra Dzīvojamās telpas īres līgums Nr.527, kas noslēgts starp PBU „Namu pārvalde Dubulti" un /pers. D/, kā rezultātā prasītāju īres tiesība izbeigusies ar brīdi, kad noslēgta vienošanās ar /pers. H/. Tāpat atbildētāja atsaucas uz Civillikuma 994.pantu, norādot, ka atbildētājas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/, tika nostiprinātas ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas lēmumu un nekādi īpašuma tiesību aprobežojumi attiecībā uz minēto nekustamo īpašumu zemesgrāmatā nav ierakstīti.

[2.4] Atbildētāja norāda, ka likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 8.pants šajā lietā būtu piemērojams gadījumā, ja starp prasītājiem un /pers. H/ būtu noslēgts īres līgums vai arī, ja būtu konstatēts, ka starp prasītājiem un /pers. H/ līdz laikam, kad īpašuma tiesības tika nostiprinātas uz /pers. G/ vārda, būtu pastāvējušas īres tiesiskās attiecības, taču civillietu /numurs 1/ un /numurs2/ ietvaros minētais nav konstatēts.

[3] 2014.gada 27.februārī tiesā tika iesniegti prasības pieteikuma papildinājumi, kurā norādīts lūgums tiesai noteikt nomas maksu EUR 0,50 apmērā par vienu m^{2} (kopā EUR 40,00 mēnesī) nekustamajā īpašumā /adrese/.

[3.1] Prasītāji atsaucas uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 55.pantu, no kura, prasītāju ieskatā, izriet, ka īrnieks atsakās no savām privatizācijas tiesībām, bet ne no savām dzīvokļu lietošanas tiesībām. Nepiekrīt atbildētājas paskaidrojumā izteiktajam argumentam.

[3.2] Prasītāji norāda, ka visus maksājumus saistībā ar nekustamo īpašumu /adrese/, prasītāji veic savlaicīgi un pilnā apmērā.

[3.3] Prasītāji atsaucas uz Dzīvokļa īpašuma likuma 9.pantu, norādot uz nepieciešamību lūgt tiesai atzīt pastāvošās īres tiesiskās attiecības starp prasītājiem un atbildētājiem.

[4] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 7.aprīļa spriedumu prasība noraidīta.

[4.1] Tiesa atzina, ka konkrētajā strīdā nepastāv pamats uzskatam, ka starp prasītājiem un atbildētāju pastāvētu īres tiesiskās attiecības, kas izriet no 1997.gada 4.novembra Dzīvojamās telpas īres līguma Nr.527. Tāpat pirmās instances tiesa atzina, ka šajā strīdā nav pamata uzskatīt, ka starp prasītājiem un atbildētāju pastāvētu īres tiesiskās attiecības Civillikuma 1488.panta izpratnē. Pirmās instances tiesa ir konstatējusi, ka starp pusēm nav noslēgts īres līgums un starp pusēm faktiski nepastāv īres tiesiskās attiecības, jo lietā nav pierādījumi par to, ka prasītāji pēc dzīvokļa privatizācijas un īpašuma nostiprināšanas zemesgrāmatā uz /pers. H/ vārda būtu maksājuši īres maksu /pers. H/ un nākamajiem īpašniekiem – /pers. G/, atbildētājam.

[4.2] Attiecībā uz prasītāju atsauci uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta pirmās daļas 4.punktu un 55.pantu, tiesa norāda, ka minētās tiesību normas būtu piemērojamas gadījumā, ja /pers. H/ 1999.gada 12.novembra pirkuma līgumā būtu pārņēmusi saistības, kas izriet no 1997.gada 4.novembra Dzīvojamās telpas īres līguma Nr.527, taču konkrētajā situācijā /pers. H/ nekādas papildus saistības nav uzņēmusies.

[4.3] Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesa ir noraidījusi prasību atzīt īres tiesiskās attiecības, spriedumā ir norādīts, ka nav pamata lemt par prasību par īres maksas noteikšanu.

[5] Prasītājas/pers. C/ un /pers. E/ par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību.

[5.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka /datums/ir miris trešais prasītājs /pers. D/ un apelācijas sūdzības pielikumā pievienota miršanas apliecības kopija.

[5.2] Prasītājas norāda, ka saskaņā ar 1999.gada 7.jūlija Vienošanos par izīrētā dzīvokļa privatizāciju citai personai jaunajiem īpašniekiem ir saistošs 1997.gada 4.novembra Dzīvojamās telpas īres līgums Nr.527 un ir jānodrošina /pers. D/ un /pers. C/ dzīvojamā platībā nekustamajā īpašumā /adrese/. Tāpat prasītājas norāda, ka minētā vienošanās netika atzīta par spēkā neesošu un /pers. H/ nekad neesot izvirzījusi pretenzijas pret /pers. D/ un /pers. C/ saistībā ar 1999.gada 7.jūlija vienošanos.

[5.3] Apelācijas sūdzībā prasītājas norāda, ka laikā, kad par nekustamā īpašuma /adrese/, īpašnieku kļuva /pers. G/, prasītāji mēģināja vienoties ar /pers. G/ par nekustamā īpašuma īres maksu, taču /pers. G/ esot izvairījies, kā rezultātā īres līgums starp prasītājiem un /pers. G/ netika noslēgts.

[5.4] Apelācijas sūdzībā prasītājas nepiekrīt atbildētājas piedāvātajam īres maksas apmēram, norādot, ka piedāvātā īres maksa ir nesamērīgi augsta un pēc /pers. D/ nāves abu prasītāju zemais materiālais stāvoklis esot vēl pasliktinājies.

[6] Tiesas sēdē prasītājas /pers. C/ pilnvarotā pārstāve /pers. K/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajās minētajiem pamatiem.

[7] Tiesas sēdē prasītāja /pers. E/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajās minētajiem pamatiem.

[8] Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotais pārstāvis /pers. L/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[9] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija, noklausoties prasītājas, prasītājas pārstāves un atbildētājas pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība kā nepamatotas noraidāmas.

[9.1] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

[9.2] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka šajā lietā pirmās instances tiesas konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, un uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi, un pirmās instances tiesas spriedumā sniegtais pamatojums ir pilnībā pietiekams. Līdz ar to, Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajai motivācijai un atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorāda.

[9.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

[9.4] Apelācijas sūdzību prasītājas ir iesniegušas, pārsūdzot pirmās instances tiesas spriedumu pilnā apmērā.

[9.5] Prasītāju apelācijas sūdzības arguments par to, ka saskaņā ar 1999.gada 7.jūlija Vienošanos par izīrētā dzīvokļa privatizāciju citai personai jaunajiem īpašniekiem ir saistošs 1997.gada 4.novembra Dzīvojamās telpas īres līgums un ir jānodrošina prasītājiem dzīvojamā platība /adrese/.

[9.6] Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā minētais apelācijas sūdzības arguments nevar būt par pamatu prasības apmierināšanai, jo strīdus dzīvojamā telpa ir privatizēta saskaņā arnbsp; likuma "Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta pirmās daļas 4.punktu un 42.panta otro daļu, līdz ar to prasītāju īres tiesība ir izbeigusies ar brīdi, kad noslēgta vienošanās ar /pers. H/.

[9.7] Bez tam, minētā nekustamā īpašuma īpašumtiesības ir pārgājušas citai personai /pers. G/, pēc kā tās ir pārgājušas atbildētājai.

[9.8] Turpmāk īres līgumi ar /pers. H/, /pers. G/, AS "Danske Bank" netika noslēgti, par ko lietā nav strīda.

[9.9] Civillikuma 994.panta pirmā daļa nosaka, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatā.

[9.9.1] 2013.gada 17.jūlijā atbildētājas īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu tika nostiprinātas pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas 2013.gada 7.jūnija lēmumu
nekustamā īpašuma nostiprināšanu uz ieguvēja vārda un ievešanu nekustamā īpašuma valdījumā. Nekādi īpašnieka tiesību aprobežojumi vai citu personu tiesības zemesgrāmatā nav ieraksīti.

[9.10] Apelācijas sūdzības argumentam, ka /pers. H/ nekad nav izvirzījusi pretenzijas pret /pers. D/ un /pers. C/ saistībā ar 1999.gada 7.jūlija vienošanos (par privatizāciju), nav juridiskas nozīmes, jo /pers. H/ minētais īpašums vairs nepieder.

[9.11] Civillietu tiesu kolēģija vērš uzmanību arī uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2011.gada 4.oktobra spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā 2011.gada 18.novembrī, ar kuru ir pilnībā noraidīta /pers. C/ un /pers. D/ prasība pret /pers. H/, /pers. G/, AS "Danske Bank", Jūrmalas Dzīvojamo māju privatizācijas komisiju, Jūrmalas pilsētas domi un /Nosaukums B/par vienošanās un dāvinājuma atsaukšanu, pirkuma līgumu atzīšanu par spēkā neesošiem, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs A/, un nostiprinājuma dzēšanu zemesgrāmatā. (lietas 41.-54.lapa).

[9.12] Tāpat nav juridiskas nozīmes apelācijas sūdzības argumentam, ka laikā, kad par nekustamā īpašuma /adrese/, īpašnieku kļuva /pers. G/, prasītāji mēģināja vienoties ar /pers. G/ par nekustamā īpašuma īres maksu, taču /pers. G/ esot izvairījies, kā rezultātā īres līgums ar /pers. G/ netika noslēgts.

[9.13] Apelācijas sūdzībā prasītājas nepiekrīt atbildētājas piedāvātajam īres maksas apmēram, norādot, ka piedāvātā īres maksa ir nesamērīgi augsta un pēc /pers. D/ nāves abu prasītāju zemais materiālais stāvoklis esot vēl pasliktinājies.

[9.14] Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas ieskatam, ka nav pamata lemt par īres maksas apmēru, ja pēc būtības ir noraidīta prasība par īres tiesisko attiecību pastāvēšanu.

[9.15] Atbilstoši Civilprocesa likuma 92.pantam, atbildētāja ir iesniegusi pierādījumus lietā, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

[9.16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas noteikumiem prasītāji nav pierādījuši savu prasījumu pamatotību. Atbildētāja ir pierādījusi savu iebildumu pamatotību.

[10] Tādējādi, apelācijas instances tiesas ieskatā, prasība un apelācijas sūdzība kā nepamatotas ir noraidāmas, atbildētājas iebildumi prasībai ir pamatoti. Pirmās instances tiesa pareizi ir izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pieņēmusi pamatotu spriedumu lietā.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, ja prasība apmierināta daļēji, summas piespriež proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

[11.1] Pie apstākļa, kad prasība ir noraidāma, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasītāju samaksātos tiesas izdevumus atbildētājai nav jāatlīdzina.

[12] Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, apelācijas instances tiesā ar lietas izskatīšanu saistītie nesamaksātie izdevumi sakarā ar tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā uz sprieduma taisīšanas brīdi sastāda 4,66 EUR, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, tie ir piedzenami no prasītājām vienādās daļās, t.i., 2,33 EUR no katras, valsts ienākumos.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

[14.1] Tiesu kolēģija nosaka prasītājām 10 dienas no sprieduma stāšanās likumā spēkā labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Civillietu tiesu kolēģija, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.-434. un 204[1].pantu,

n o s p r i e d a:

Noraidīt /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ prasību pret atbildētāju AS „Danske Bank" par īres tiesisko attiecību pastāvēšanu un nodibināšanu un maksas par nekustamā īpašuma īri noteikšanu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesāšanās izdevumus - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 2,33** (divi euro un 33 cents).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesāšanās izdevumus - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 2,33** (divi euro un 33 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama šādā kontā, norādot šādus rekvizītus: saņēmējs tiesu administrācija, konta numurs LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka Valsts kase, kods

TRELLV22. iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (lietas numurs, atbildētāja vārds , uzvārds un personas kods).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Motivēts spriedums sastādīts 2015.gada 30.septembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja **S.Sēbriņa**

Tiesnesis **J.Freimanis**
Tiesnese **L.Pliča**